

HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 14 DECEMBRIE 1979¹

Regina
împotriva lui
Maurice Donald Henn și John Frederick Ernest Darby
(Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de House of Lords)

„Interdicție la import – Justificare pe motive de moralitate publică – Articolul 36 din tratat –
Obiecte pornografice ”

Cauza 34/79

În Cauza 34/79,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către House of Lords pentru pronunțarea, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

REGINA

și

MAURICE DONALD HENN ȘI JOHN FREDERICK ERNEST DARBY

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 30 și 36 din tratat, având în vedere dispozițiile naționale și convenționale de interdicție a importului de articole cu caracter pornografic,

CURTEA,

constituită din H. Kutscher, președinte, A. O’Keeffe și A. Touffait, președinți de cameră, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart și G. Bosco, judecători,

avocat general: J.-P. Warner

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

---

¹Limba de procedură: engleza.

HOTĂRÂRE

1 Prin ordonanța din 22 februarie 1979, primită la Curte la 1 martie 1979, House of Lords a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, mai multe întrebări privind interpretarea articolelor 30, 36 și 234 din tratat. Aceste întrebări au fost ridicate în cadrul unei urmăriri penale împotriva reclamanților care au fost considerați vinovați, la 14 iulie 1977 de către Crown Court din Ipswich, într-un număr de infracțiuni. Una singură dintre infracțiunile de care sunt acuzați reclamanții este relevantă pentru prezenta trimitere: aceea de a fi încălcat în cunoștință de cauză interdicția de a importa articole indecente sau obscene, împotriva secțiunii 42 din Customs Consolidation Act din 1876 (Legea vizând drepturile vamale) și a secțiunii 304 din Customs and Excise Act din 1952 (lege privind drepturile vamale și accizele).

2 Articolele vizate de acuzația în cauză împotriva reclamanților fac parte dintr-un lot de mai multe cutii de filme și reviste obscene introduse în Regatul Unit cu un camion care a ajuns la 14 octombrie 1975 la Felixstowe, venind cu feribotul de la Rotterdam. Acuzația vizează șase filme și șapte reviste, toate de origine daneză.

3 Reclamanții au contestat condamnarea lor în fața Court of Appeal of England and Wales. Această instanță a respins acțiunile prin Hotărârea din 13 iulie 1978. La 9 noiembrie 1978 House of Lords a permis celor doi reclamanți să introducă o acțiune. La 29 ianuarie 1979, după audierea reclamanților, House of Lords a decis că este necesar să se sesizeze Curtea de Justiție, în conformitate cu articolul 177 din tratat, cu privire la întrebările adresate în ordonanța de trimitere.

4 Reclamanții au susținut că nu există în Regatul Unit nici o politică de ansamblu cu privire la moralitatea publică în materie de articole indecente sau obscene. În această privință, aceștia au făcut referire la divergențele care există în Regatul Unit între legile diferitelor părți constitutive ale teritoriului național. Aceștia au susținut, printre altele, că interdicția totală la importul de articole indecente sau obscene ar avea ca efect aplicarea la import a unor norme mai riguroase decât dispozițiile aplicabile pe plan intern și ar constitui o discriminare arbitrară în sensul articolului 36 din tratat.

5 Conform expunerii care însoțesc ordonanța de trimitere este adevărat că în această privință legile diferitelor părți ale teritoriului Regatului Unit, adică Anglia, Țara Galilor, Scoția, Irlanda de Nord și Insula Man, diferă unele de altele și că fiecare dintre acestea decurge dintr-o serie de surse variate. Unele sunt bazate pe „common law”, iar altele pe legislație.

6 Conform aceleiași expuneri, diferitele legi din Regatul Unit recunosc și aplică două criterii diferite și distincte. Primul, numit „criteriul A” în expunere, se raportează la termenii „indecent sau obscen” care apar în legislația vamală și în alte legislații și sunt utilizați, de asemenea, pentru a indica sfera de aplicare a infracțiunii din „common law” de „ultra-jura contra bunelor moravuri”. Acești termeni exprimă, conform expunerii, o idee unică, a ultrajului împotriva normelor admise în ceea ce privește buna-cuviință, termenul „indecent” situându-se la baza gamei, iar „obscen” la extremitatea superioară.

7 Al doilea criteriu, numit „criteriul B” în expunere, se raportează la termenul „obscen” utilizat singular, de exemplu în „Obscene Publications Acts” din 1959 și din 1964 (aplicabile doar în Anglia și în Țara Galilor) și pentru a descrie conținutul anumitor infracțiuni din „common law” în Anglia și Țara Galilor, în Scoția și în Irlanda de Nord. Conform expunerii, acest termen desemnează o categorie mai restrânsă de articole, adică cele care tind să „pervertească și să corupă” persoanele expuse la aceste articole.

8 „Obscene Publications Acts” din 1959 și din 1964 precizează anumite infracțiuni în ceea ce privește publicarea de articole obscene, excluzând din câmpul de aplicare al acestora „articolele obscene” în sensul legii, a căror publicare se justifică prin motive de interes științific, literar, artistic sau educativ, sau prin alte motive de interes general.

9 Simpla posesie pentru scopuri necomerciale a articolelor care intră sub incidența criteriului A sau a criteriului B nu constituie o infracțiune în nici o parte a Regatului Unit.

10 Dispozițiile esențiale în materie de import de articole pornografice sunt secțiunea 42 din Customs Consolidation Act din 1876 și secțiunea 304 din Customs and Excise Act din 1952. Acestea se aplică pe întreg teritoriul Regatului Unit. Pe scurt, acestea prevăd că articolele indecente sau obscene sunt pasibile de confiscare și de distrugere la intrarea acestora în Regatul Unit și că oricine încearcă să introducă în mod fraudulos astfel de articole în interiorul Regatului Unit se face vinovat de o infracțiune. Anexa 7 din Customs and Excise Act din 1952 prevede o procedură care permite sesizarea unei instanțe pentru a stabili dacă articolele sunt pasibile de confiscare.

Cu privire la prima întrebare

11 Prin prima întrebare se dorește să se afle dacă legislația unui stat membru care interzice importul de articole pornografice în acest stat constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import, în sensul articolului 30 din tratat.

12 Acest articol dispune că sunt interzise între statele membre „restricțiile cantitative aplicate importului, precum și orice măsuri cu efect echivalent”. Este evident că această dispoziție vizează, de asemenea, interdicțiile la import în măsura în care acestea reprezintă forma de restricție cea mai extremă. Formula utilizată la articolul 30 trebuie, deci, să fie înțeleasă ca echivalentul expresiei „interdicții sau restricții la import” de la articolul 36.

13 Răspunsul la prima întrebare este, prin urmare, că o lege ca cea vizată în acest caz constituie o restricție cantitativă la import în sensul articolului 30 din tratat.

Cu privire la a doua și a treia întrebare

14 A doua și a treia întrebare sunt redactate după cum urmează:

„2. În cazul în care răspunsul la prima întrebare este afirmativ, trebuie să fie înțeleasă prima teză de la articolul 36 în sensul că un stat membru poate să interzică în mod legal importul dintr-un alt stat membru de mărfuri prezentând un caracter indecent sau obscen în sensul legislației sale interne ?

3. În special:

(i) Poate statul membru să mențină astfel de interdicții pentru a preveni, atenua sau reduce riscul de încălcare al dreptului intern al tuturor părților constituante al teritoriului său vamal?

(ii) Poate statul membru să mențină aceste interdicții având în vedere conceptele care prevalează pe plan național și caracteristicile sale proprii, astfel cum sunt demonstrate de legislația internă a părților constituente ale teritoriului vamal al acestui stat, inclusiv legea care impune interdicțiile menționate în ciuda diferențelor între legislațiile părților constitutive menționate?”

Este necesar ca aceste întrebări să fie analizate împreună.

15 În conformitate cu articolul 36 din tratat, dispozițiile referitoare la libera circulație a mărfurilor în interiorul Comunității nu împiedică interdicțiile la import justificate, între altele, „prin motive de moralitate publică”. În principiu, fiecare stat membru are competența de a determina exigențele moralității publice pe teritoriul său, conform propriei scări de valori și în forma pe care a ales-o. Cu toate acestea, nu ar putea fi contestat că dispozițiile legislative aplicate de către Regatul Unit în ceea ce privește importul de obiecte care prezintă un caracter indecent sau obscen intră în competența rezervată statelor membre prin prima teză de la articolul 36.

16 Fiecare stat membru are dreptul să stabilească interdicții la import justificate prin motive de moralitate publică pentru întregul său teritoriu național, astfel cum este definit la articolul 227 din tratat, oricare ar fi structura sa constituțională și atribuirea competențelor legislative în materie. Faptul că există anumite diferențe între legislațiile în vigoare în diferitele părți constitutive ale unui stat membru nu împiedică, prin urmare, acest stat să aplice o concepție unitară în ceea ce privește interdicțiile la import aplicate din motive de moralitate publică în schimburile comerciale cu celelalte state membre.

17 Este, deci, necesar să se răspundă la a doua și a treia întrebare că prima teză din articolul 36 trebuie să fie înțeleasă în sensul că un stat membru poate, în principiu, să interzică în mod legal importul din oricare alt stat membru de obiecte care prezintă un caracter indecent sau obscen în sensul legislației sale interne și că o astfel de interdicție se poate aplica în mod legitim pe întreg teritoriul său național chiar dacă există diferențe între legislațiile în materie în vigoare în diferitele părți constitutive ale statului membru interesat.

Cu privire la a patra, a cincea și a șasea întrebare

18 A patra, a cincea și a șasea întrebare sunt redactate după cum urmează:

„4. În cazul în care o interdicție care vizează importul de mărfuri poate fi justificată prin motive de moralitate publică sau de ordine publică și este impusă în acest scop, poate această interdicție să constituie, totuși, un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție comercială deghizată, contrară articolului 36?

5. În cazul în care răspunsul la a patra întrebare este afirmativ, faptul că interdicția de a importa aceste mărfuri are o sferă de aplicare diferită de interdicția prevăzută de dreptul penal, de a deține și de a publica aceste obiecte în interiorul statului membru sau în oricare parte a acestuia, constituie în mod necesar un mod de discriminare arbitrară sau o restricție care contravine dispoziției din cea de-a doua teză a articolului 36?

6. În cazul în care este adevărat că contrar interdicției care vizează deținerea și publicarea, interdicția impusă la import, care intră sub incidența competenței administrației, poate fi aplicată de către funcționarii vamali responsabili de inspecția vamală la punctele de trecere a frontierei, acest fapt poate avea incidență asupra răspunsului la a cincea întrebare ?”

19 Prin aceste întrebări, House of Lords ia în considerare argumentația reclamanților care se prevalează de anumite diferențe între interdicția la importul mărfurilor în cauză, care este absolută, pe de o parte, și legislațiile în vigoare în diferitele părți constitutive ale Regatului Unit, pe de altă parte, care par mai puțin riguroase, în sensul că simpla deținere de articole obscene în scop necomercial nu constituie o infracțiune în nici o parte a Regatului Unit și că comercializarea acestor articole, cu toate că este în general interzisă, comportă totuși excepții, în special cele în favoarea articolelor de interes științific, literar, artistic sau educativ. Având în vedere aceste diferențe, a fost ridicată întrebarea dacă interdicția la import nu ar putea intra eventual sub incidența celei de a doua teze a articolului 36.

20 Articolul 36 a doua teză precizează că interdicțiile la import menționate la prima teză nu trebuie „să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție disimulată în comerțul între statele membre”.

21 Pentru a răspunde la întrebările adresate, este necesar să se ia în considerare funcția acestei dispoziții al cărei scop este de a preveni ca restricțiile privind schimburile bazate pe motivele indicate în prima teză din articolul 36 să nu fie deturnate de la scopul acestora și utilizate astfel încât să genereze discriminări în ceea ce privește mărfurile originare din alte state membre sau să protejeze în mod indirect anumite produse naționale. Aceasta nu este sfera de aplicare a unei interdicții la importul obiectelor care prezintă un caracter indecent sau obscen, precum cea în vigoare în Regatul Unit. Oricare ar fi în fapt divergențele dintre normele aplicabile în această privință în diferitele părți constitutive ale Regatului Unit și, în pofida anumitor excepții cu o sferă de aplicare limitată pe care le comportă, aceste legislații în ansamblul lor au ca scop interdicția sau, cel puțin, obstrucționarea fabricării și comercializării de publicații sau de obiecte cu caracter indecent sau obscen. În aceste condiții este permis să se ia în considerare într-o apreciere globală, faptul că nu există un comerț legal de astfel de mărfuri în Regatul Unit. Circumstanța că interdicția la import ar putea fi în anumite privințe mai riguroasă decât unele dintre legislațiile aplicate pe teritoriul Regatului Unit nu ar putea, deci, să fie considerată ca măsură de protecție indirectă a unei producții naționale oarecare și

nici ca vizând să stabilească o discriminare arbitrară între mărfurile de acest gen produse pe teritoriul național și cele produse într-un alt stat membru.

22 Este, deci, necesar să se răspundă la a patra întrebare că în timp ce o interdicție care vizează importul de mărfuri poate fi justificată prin motive de moralitate publică și este impusă în acest scop, aplicarea acestei interdicții nu ar putea, în lipsa unui comerț legal cu aceste mărfuri pe teritoriul statului membru în cauză, să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție comercială deghizată, contrară articolului 36.

În aceste condiții, nu este necesar să se răspundă la a cincea și a șasea întrebare.

Cu privire la cea de-a șaptea întrebare

24 Prin cea de-a șaptea întrebare se dorește să se afle dacă independent de întrebările enunțate anterior, un stat membru poate să interzică în mod legal importul acestor mărfuri dintr-un alt stat membru cu referire la obligațiile care decurg din Convenția de la Geneva din 1923 pentru reprimarea răspândirii și traficului de publicații obscene și din Convenția Poștală Universală (reînnoită la Lausanne în 1974 și în vigoare în această formă de la 1 ianuarie 1976), având în vedere dispozițiile de la articolul 234 din tratat.

25 În conformitate cu articolul 234, drepturile și obligațiile care rezultă din convenții încheiate anterior intrării în vigoare a tratatului între unul sau mai multe state membre, pe de o parte, și unul sau mai multe state terțe, pe de altă parte, nu sunt afectate de dispozițiile din tratat. Cu toate acestea, în măsura în care aceste convenții nu ar fi compatibile cu tratatul, statul membru în cauză ar fi obligat să recurgă la toate mijloacele corespunzătoare pentru a elimina incompatibilitățile constatate.

26 Rezultă dintr-o comparație între dispozițiile convenționale la care House of Lords a făcut referire și considerațiile precedente că executarea convențiilor internaționale menționate anterior de către Regatul Unit nu este susceptibilă de a genera un conflict cu dispozițiile referitoare la libera circulație a mărfurilor, având în vedere excepția rezervată de articolul 36 în ceea ce privește eventuale interdicții la import stabilite din motive de moralitate publică.

27 Este, deci, necesar să se răspundă la cea de-a șaptea întrebare că, în măsura în care un stat membru face uz de rezerva referitoare la salvagardarea moralității publice de la articolul 36 din tratat, dispozițiile articolului 234 nu obstrucționează executarea, de către acest stat, a angajamentelor care rezultă din Convenția de la Geneva din 1923 pentru reprimarea răspândirii și traficului de publicații obscene și din Convenția Poștală Universală (reînnoită la Lausanne în 1974 și în vigoare în această formă de la 1 ianuarie 1976).

Cu privire la cheltuielile de judecată

28 Cheltuielile efectuate de către Guvernul Regatului Unit și de către Comisie, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări.

29 Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către House of Lords prin ordonanța din 22 februarie 1979, hotărăște:

(1) Legislația unui stat membru care interzice orice import de articole pornografice în acest stat constituie o restricție cantitativă la import, în sensul articolului 30 din tratat.

(2) Prima teză din articolul 36 trebuie să fie înțeleasă în sensul că un stat membru poate, în principiu, să interzică în mod legal importul din oricare alt stat membru de obiecte care prezintă un caracter indecent sau obscen în sensul legislației interne și că o astfel de interdicție se poate aplica în mod legitim pe întreg teritoriul său național chiar dacă există diferențe între legislațiile în materie în vigoare în diferitele părți constitutive ale statului membru interesat.

(3) În timp ce o interdicție care vizează importul de mărfuri poate fi justificată prin motive de moralitate publică și este impusă în acest scop, aplicarea acestei interdicții nu ar putea, în lipsa unui comerț legal cu aceste mărfuri pe teritoriul statului membru în cauză, să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție comercială deghizată, contrară articolului 36.

4 În măsura în care un stat membru face uz de rezerva referitoare la salvagardarea moralității publice, de la articolul 36 din tratat, dispozițiile articolului 234 nu obstrucționează executarea, de către acest stat, a angajamentelor care rezultă din Convenția de la Geneva din 1923 pentru reprimarea răspândirii și traficului de publicații obscene și din Convenția Poștală Universală (reînnoită la Lausanne în 1974 și în vigoare în această formă de la 1 ianuarie 1976).

Kutscher	O'Keefe	Touffait	
Mertens de Wilmars	Pescatore	Mackenzie Stuart	Bosco

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 14 decembrie 1979.

Grefier	Președinte
A. Van Houtte	H. Kutscher